

- การรู้หรือไม่รู้ว่าการกระทำนั้นเป็นความผิด ถ้า ทำไป
ทั้ง ๆ ที่รู้ว่าผิด ย่อมมีโทษหนักกว่าหาไปเพราะ ไม่รู้ว่าผิด

- สภาพของผู้กระทำผิด ในความผิดอย่าง เดียวกัน อาจกำหนดโทษต่างกันตามสภาพของ ผู้กระทำความผิด ซึ่งอาจต้องพิจารณาโดยคำนึงถึง เพศ อายุ



องค์การบริหารส่วนตำบลบางรักน้อย

งานบริหารงานบุคคล
สำนักปลัด

โทร.02-193-4512-3 โทรสาร.02-193-4513 ต่อ 431,110
www.brn.go.th

แนวทางการลงโทษทางวินัยของ



การพิจารณาความผิดและกำหนดโทษ คือ การพิจารณา วินิจฉัย ว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำ ผิดวินัยในกรณีใด ตาม มาตราใด และ ควรจะลงโทษในสถานใด หรือไม่ ทั้งนี้เป็น กระบวนการที่จะต้อง กระทำโดยผู้มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณา โดยเฉพาะตามที่ กฎหมายกำหนดไว้ การพิจารณาความผิด และกำหนดโทษพึง

กระทำ เมื่อได้ทราบข้อเท็จจริงของเรื่องที่ กล่าวหาโดยกระจ่าง ชัดพอที่จะพิจารณาความผิดและกำหนด โทษได้แล้ว ทั้งนี้หาก เป็นความผิดวินัย ซึ่งมีใช้กรณีความผิดที่ ปรากฏชัดแจ้ง จะต้อง ได้ข้อเท็จจริงจากการสืบสวนหรือ สอบสวน หากเป็นความผิด วินัยในกรณีความผิดที่ปรากฏชัด แจ้ง อาจได้ข้อเท็จจริงจากคา พิพาทของศาลจนถึงที่สุด การ สืบสวน การรายงาน หรือการ รวบรวมข้อมูลแล้วแต่กรณี

หลักการพิจารณาความผิด

ในการพิจารณาความผิด มีหลักที่ควรคำนึงถึงอยู่ 2 หลัก คือ

(1) **หลักนิติธรรม** ได้แก่การพิจารณาตามตัวบทกฎหมาย กล่าวคือ การที่จะถือว่าการกระทำอย่างใดเป็นความผิดทางวินัย ฐานใดนั้น ต้องมีบทกฎหมายบัญญัติว่าการกระทำเช่นนั้นเป็น ความผิดทางวินัย ถ้าไม่มีบทกฎหมายว่าการกระทำเช่นนั้นเป็น ความผิดทางวินัย ก็ไม่ถือเป็นการกระทำผิดวินัย ทั้งนี้ การที่จะถือ ว่าการกระทำอย่างไรเป็นความผิดทางวินัยฐานใดนั้น ต้อง พิจารณาให้เข้าองค์ประกอบของความผิดฐานนั้นทุกประการ ถ้า กรณีใดไม่ครบองค์ประกอบความผิดฐานใดก็ไม่เป็นความผิดฐาน นั้น ถ้าข้อเท็จจริงบ่งชี้เข้าองค์ประกอบความผิดตามมาตราใด ก็ ปรับบทเป็นความผิดไปตามมาตรานั้น และลงโทษไปตาม ความผิดนั้น

(2) **หลักมนุษยธรรม** ได้แก่ การพิจารณาทบทวนให้รอบคอบโดย คำนึงถึงความเป็นจริงและความถูกต้องเหมาะสมตามเหตุผลที่ ควรจะเป็น เช่น ตามตัวอย่างดังกล่าวใน (1) ถ้าพิจารณาโดยใช้ หลักมนุษยธรรมด้วย ก่อนที่จะปรับบทความผิด และกำหนดโทษ จะต้องคำนึงถึงความเป็นจริงตามเหตุผลที่ควรจะเป็นใน สภาพการณ์เช่นนั้นว่าเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการหรือไม่ด้วย ซึ่งการพิจารณาโดยคำนึงถึงความเป็นจริงตามเหตุผลที่ควรจะเป็น นั้น ต้องอาศัยข้อเท็จจริงและพฤติการณ์แวดล้อมประกอบ เช่น ดูว่าฐานะของเจ้าหน้าที่ผู้นั้นเป็นอย่างไร ถ้าฐานะยากจน มาก เงินขาดมือเสมอ ชักหน้าไม่ถึงหลังเป็นประจําอย่างนี้แม้เงิน 10 บาท 20 บาท ก็อาจฟังว่าเอาไปหมุนใช้ส่วนตัวก่อนได้ แต่ถ้า เป็นคนร่ำรวย ฐานะดี มีเงินติดตัวอยู่เป็นจํานวนพันเสมอ อย่างนี้

การที่เงินหลวง 20-30 บาท เข้าไปปนอยู่ในกระเป๋า ถึงแม้จะใช้ ปนกันไปกับเงินส่วนตัวก็คงจะไม่ได้ประโยชน์แก่ตนเองอย่างใด ก็ ไม่น่าจะปรับบทเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ เพราะขาด องค์ประกอบในข้อที่ว่า

“เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์ที่มิควรได้” และอาจต้อง ดูระยะเวลาที่เงินอยู่กับตัวด้วยว่านานเพียงใด ถ้าระยะเวลานาน เป็นเดือน ๆ ก็อาจได้ประโยชน์ส่วนตัวในการที่มีเงินนั้นอยู่ในมือ พอที่จะฟังว่าเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการได้ แต่ถ้าเงินอยู่ใน มือเพียง 2-3 วัน แล้วนำมาส่งเอง โดยไม่มีเหตุบังคับให้ต้องส่ง แม้เงินจะมาก ก็น่าจะไม่ได้ประโยชน์อะไรในการที่มีเงินนั้นอยู่ใน มือ จึงขาดองค์ประกอบที่จะฟังว่าเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ความผิดที่จะปรับบทคงจะเข้ากรณีเพียงไม่ปฏิบัติตามระเบียบ ของทางราชการ ดังนี้ เป็นการพิจารณาโดยอาศัยหลัก นิติธรรม และหลักมนุษยธรรมประกอบกัน ซึ่งจะถูกต้องตามความเป็นจริง และเหมาะสมกว่าการพิจารณาโดยอาศัยหลัก นิติธรรมแต่เพียง อย่างเดียว

(1) **หลักนิติธรรม** คือ คำนึงถึงระดับโทษตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งอาจแบ่งได้เป็น 3 ระดับ คือ

(ก) ความผิดวินัยอย่างร้ายแรงจะต้องโทษสถานไล่ออกหรือปลด ออก ตามความร้ายแรงแห่งกรณี ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อนจะ ลดหย่อนก็ได้ แต่ลดลงต่ำกว่าปลดออกไม่ได้

(ข) ความผิดวินัยไม่ร้ายแรง จะต้องลงทัณฑ์ภาคทัณฑ์หรือตัด เงินเดือน

(ค) ความผิดวินัยเล็กน้อย อาจวางโทษสถานภาคทัณฑ์ แต่ถ้าเป็น ความผิดครั้งแรก และผู้บังคับบัญชาเห็นว่ามิเหตุอันควรงดโทษ จะงดโทษให้โดยว่ากล่าวตักเตือน หรือให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือ ไว้ก่อนก็ได้

(2) **หลักมนุษยธรรม** คือ การพิจารณาทบทวนให้รอบคอบโดย คำนึงถึงความถูกต้องเหมาะสมตามเหตุผลที่ควรจะเป็นภายใน ขอบเขตระดับโทษตามที่กฎหมายกำหนด เช่นในกรณีที่กฎหมาย กำหนดว่าความผิดวินัยอย่างร้ายแรงจะต้องลงโทษไล่ออก หรือ ปลดออก ดังนั้นกรณีไหนควรกำหนดโทษเป็นไล่ออก กรณีไหนควร

กำหนดโทษเป็นปลดออก ควรใช้หลักมนุษยธรรมเข้าประกอบการ พิจารณาด้วย และทานองเดียวกันในกรณีความผิดไม่ร้ายแรง กรณีไหนจะควรลงทัณฑ์ กักยาม กักขัง หรือภาคทัณฑ์ และกรณี ไหนจะควรลดหย่อนโทษ หรืองดโทษ ก็ควรใช้หลักมนุษยธรรมเข้า ประกอบการพิจารณาด้วย

(3) **หลักความเป็นธรรม** คือ การวางโทษจะต้องให้ได้ระดับเสมอ หน้ากัน ใครทำผิดก็จะต้องถูกลงโทษ ไม่มียกเว้น ไม่เลือกที่รักมัก ที่ชัง การกระทำผิดอย่างเดียวกันในลักษณะ และพฤติการณ์ คล้ายคลึงกัน ควรจะวางโทษเท่ากัน



ประมวลจริยธรรม
ของข้าราชการ

